

การขนส่งมีผลต่อเศรษฐกิจของแองโกลอเมริกามาก คือเป็นปัจจัยที่นำวัตถุดิบ มาสู่โรงงาน และนำผลิตผลจากแหล่งผลิตไปสู่ตลาด นับว่าเป็นการช่วยให้ผลผลิตไปสู่ตลาด ซึ่งเท่ากับเป็นการช่วยให้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น และเพิ่มพูนรายได้ของประเทศ วิธีการที่นำมาใช้ ในการขนส่งมีหลายวิธี

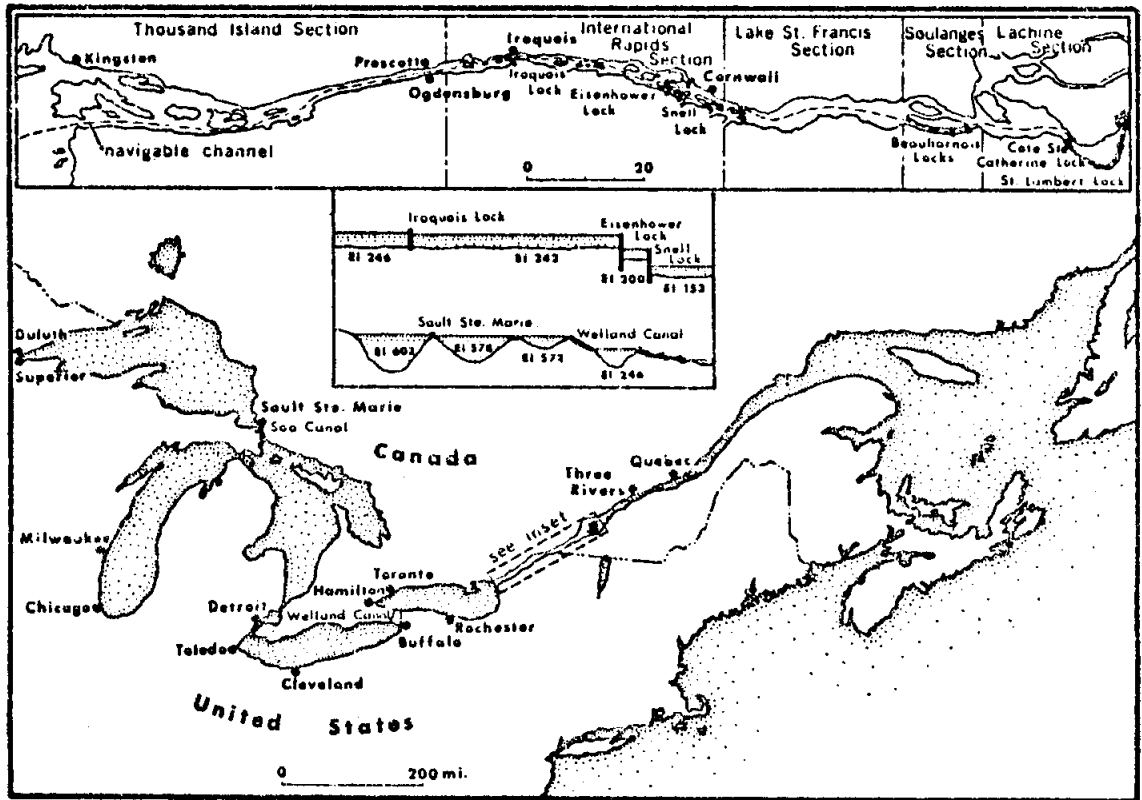
สหรัฐอเมริกา

ใช้วิธีการขนส่งทุกแบบ ทั้งในด้านทางน้ำ ทางบก ทางอากาศ และทางท่อ อย่าง กว้างขวางในประเทศ

ทางน้ำ (Waterways)

ภายใน ใช้แม่น้ำเป็นเส้นทางขนส่ง แม้ว่าจะมีการสร้างถนน รถบรรทุก และเครื่องบิน เพื่อช่วยในการขนส่งสินค้า แต่การขนส่งทางน้ำยังคงความสำคัญและใช้กันมากอยู่ โดยเฉพาะ การขนส่งสินค้าที่น้ำหนักมาก เช่น ถ่านหิน แร่เหล็ก แม่น้ำภายในประเทศที่ใช้เป็นเส้นทางขนส่ง ได้แก่ แม่น้ำเซนต์ลอเรนซ์ แม่น้ำโอไฮโอ แม่น้ำมิสซิสซิปปี (สามารถเดินเรือจากเมือง นิวออร์ลีอันส์ถึงเมืองชิอูช ริมแม่น้ำมิสซิปปีได้, เมืองมินนิอาโพลิส ริมแม่น้ำมิสซิสซิปปี, เมือง ชิคาโก โดยใช้แม่น้ำอิลลินอยส์ และคลองอิลลินอยส์ ซึ่งชุดเชื่อมแม่น้ำอิลลินอยส์และทะเลสาบ มิชิแกน) แม่น้ำอิลลินอยส์ แม่น้ำแบลค วอร์ริเออร์, ทอมบิกบี (เป็นแม่น้ำในรัฐแอละแบมา) และ แม่น้ำเทนเนสซี ส่วนทางด้านชายฝั่งแปซิฟิกใช้แม่น้ำโคลัมเบียและซาคราเมนโต-ซานโจควิน ส่วนทางด้านแอตแลนติกนั้น แม่น้ำที่ใช้เป็นเส้นทางขนส่งภายในมากคือ แม่น้ำฮัดสัน-โมฮอค (Hudson-Mohawk)

นอกจากนี้มีการใช้ทะเลสาบใหญ่ (The Great Lakes) และลำคลองอีกด้วย เพราะ เนื่องจากมีน้ำตกและแก่งขวางกั้น เช่นระหว่างทะเลสาบซูพีเรียและฮูรอนมีน้ำตกชูของต์มาร์รี จึงมีการสร้างคลองซู (Soo) ระหว่างทะเลสาบฮิวีรีและออนตาริโอ มีน้ำตกในแอการา จึงมี การสร้างคลองเวลแลนด์ (Welland) และมีแก่งกีดขวางการเดินทางเรือในแม่น้ำเซนต์ลอเรนซ์ระหว่าง เมืองเพรสคอต (Prescott) และมอนทรีล (Montreal) จึงมีการสร้างเส้นทางน้ำเซนต์ลอเรนซ์ หรือ St. Lawrence Seaway ซึ่งเป็นทางน้ำซึ่งชุดร่องแม่น้ำเซนต์ลอเรนซ์ ตั้งแต่เมืองเพรสคอต (Prescott) ถึงเมืองคอร์นวอลล์ (Cornwall) ซึ่งตั้งให้ลึกเพื่อเรือเดินสมุทรจะได้แล่นได้จากบริเวณ ปากแม่น้ำถึงทะเลสาบออนตาริโอ โครงการนี้เป็นผลงานร่วมกันของสหรัฐอเมริกาและแคนาดา ใช้เวลาถึง 5 ปี และสำเร็จใช้งานได้ในปี ค.ศ. 1959 ใช้เงินถึง 500 ล้านดอลลาร์อเมริกัน แต่ก็ได้ ประโยชน์คุ้มค่า คือสามารถให้เรือเดินสมุทรมีโอกาสขนส่งสินค้าหนัก 25,000 ตัน ผ่านในบริเวณ

รูป 6.1: เส้นทางน้ำเซนต์ลอเรนซ์

ลุ่มแม่น้ำได้ตลอด เป็นการช่วยทำให้การขนส่งสินค้าประเภทข้าว ไม้ รถยนต์ และประเภทอื่น ๆ จากดินแดนกลางตะวันตก (Midwest) ไปยังตลาดในยุโรปได้สะดวกและรวดเร็ว และยังเป็นเส้นทางลำเลียงแร่เหล็กจากลาบราดอร์มาสู่สหรัฐอเมริกาอีกด้วย ในขณะที่แหล่งแร่เหล็กคุณภาพดีบริเวณทะเลสาบซูพีเรียกำลังลดน้อยลง

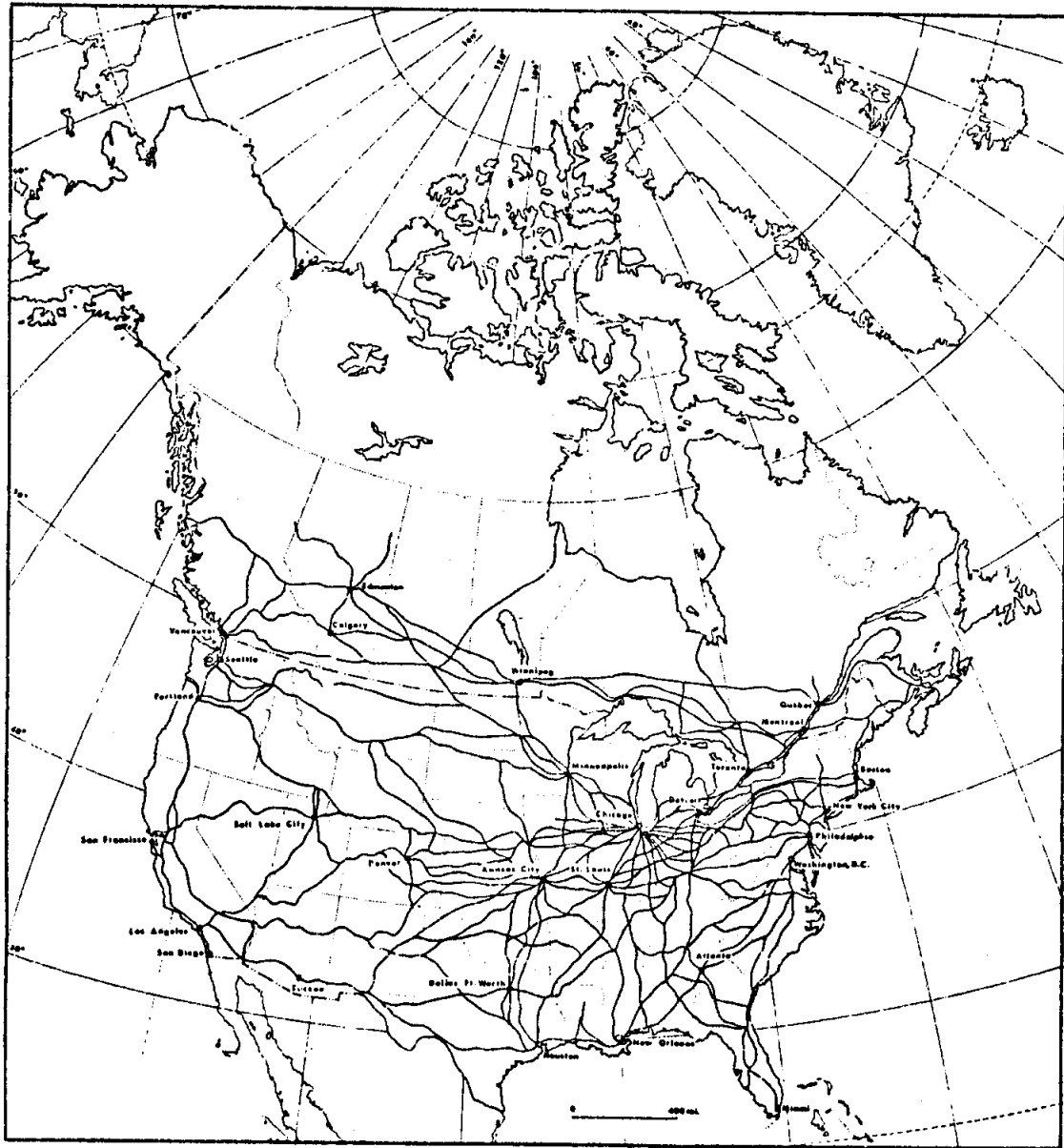
ปัจจุบันสหรัฐอเมริกามีทางน้ำที่ใช้เดินเรือได้เป็นระยะทางยาวประมาณ 23,170 ไมล์ แต่บางแห่งใช้ประโยชน์ได้น้อย ทั้งนี้เนื่องจากว่าแม่น้ำนั้นมีทิศทางการไหลจากเหนือลงสู่ใต้ ในขณะที่การขนส่งสินค้ามุ่งจากตะวันออกไปยังตะวันตก และอีกอย่างหนึ่งก็คือ การขยายและปรับปรุงเส้นทางรถไฟในประเทศ แต่ทางน้ำที่ยังคงมีความสำคัญในประเทศจนกระทั่งปัจจุบันก็คือ The Great Lakes-St. Lawrence ซึ่งเป็นเส้นทางขนส่งวัตถุดิบจากแหล่งผลิตภายใน เช่น แร่เหล็ก ข้าวสาลี ถ่านหิน ปิโตรเลียม ออกสู่มหาสมุทรแอตแลนติกได้

คลองนิวยอร์ก สเตท บาร์จ (New York State Barge) หรือคลองอีรีเป็นคลองขุดเชื่อมเมืองบัฟฟาโลริมทะเลสาบอีรีกับแม่น้ำฮัดสัน ณ จุดที่ตั้งอยู่ตรงข้ามเมืองทรอยเป็นเส้นทางขนส่งทางน้ำภายในแผ่นดินที่สำคัญทางตะวันออกอีกเส้นทางหนึ่ง เพราะใช้เป็นเส้นทางขนส่งวัตถุดิบและสินค้าจากทะเลสาบอีรีผ่านแม่น้ำฮัดสัน สู่เมืองทำนิวยอร์ก ริมมหาสมุทรแอตแลนติกได้ แต่ความเป็นจริงในปัจจุบันคลายความสำคัญลงไปบ้าง เพราะกิจการรถไฟและทางหลวง

ภายนอก ใช้อ่าว ทะเล มหาสมุทร เป็นเส้นทางขนส่งติดต่อกับประเทศอื่น ๆ อ่าวที่ใช้ในการเดินเรือมาก คืออ่าวเซนต์ลอเรนซ์ทางเหนือ, อ่าวนิวยอร์กทางตะวันออก และอ่าวเม็กซิโกทางตอนใต้ ส่วนมหาสมุทรที่ใช้เป็นเส้นทางเดินเรือหนาแน่นคือมหาสมุทรแอตแลนติก คลองปานามา ซึ่งสร้างเสร็จใน พ.ศ. 2457 (ค.ศ. 1914) มีความสำคัญเป็นคลองลัดย่นระยะทางเดินเรือสมุทรจากเมืองชายฝั่งแปซิฟิกสู่เมืองชายฝั่งแอตแลนติก เช่นจากนิวยอร์กสู่ซานฟรานซิสโก หรือจากประเทศไปสู่ทวีปอื่น ๆ เช่นจากสหรัฐอเมริกาชายฝั่งตะวันออกไปสู่ประเทศทางตะวันตกของเทือกเขาแอนดิส ในทวีปอเมริกาใต้ เป็นต้น ปัจจุบันกำลังมีปัญหาทั้งทางการเมือง และการขนส่ง โดยเรือบรรทุกน้ำมันขนาดใหญ่ ปัจจุบันรัฐบาลกำลังมีโครงการที่จะหาเส้นทางใหม่ และคอคอด เตฮวนเตอเปค (Isthmus of Tehuantepec) ในเม็กซิโก ซึ่งมีความกว้างประมาณ 137 ไมล์ กำลังได้รับความสนใจอยู่

รถไฟ

สหรัฐอเมริกา แม้มีพลเมืองและเนื้อที่ประมาณ 6% ของโลก แต่ก็มีเส้นทางรถไฟประมาณ 212,000 ไมล์ (339,000 กิโลเมตร) มากเป็นลำดับ 1 ของโลก คือราว 30% ของเส้นทางรถไฟทั้งหมดในโลก ข่ายเส้นทางรถไฟหนาแน่นพบทางชายฝั่งแอตแลนติกและลุ่มทะเลสาบใหญ่

รูป 6.2 : เส้นทางรถไฟในแองโกลอเมริกา

มีเส้นทางรถไฟข้ามทวีปหลายสาย โดยเริ่มจากชายฝั่งตะวันออก ข้ามภูเขา แม่น้ำ ที่ราบสูง ไปสู่ชายฝั่งตะวันตก ที่ควรรู้จักคือสายยูเนียน แปซิฟิก (Union Pacific Railway) เป็นสายแรกที่เชื่อม ตะวันออกกับตะวันตก เปิดใช้เป็นครั้งแรกใน พ.ศ. 2412 จากเมืองซิกาโกสู่เมืองซอลท์ เลค สาย เกรต นอร์เทิร์น (Great Northern) ซึ่งเริ่มจากเมืองซิกาโกสู่เมืองซีแอตเติล สายตะวันออก ที่ใช้หนาแน่นเชื่อมเมืองนิวยอร์กและซิกาโก คือสายนิวยอร์ก เซนทรัล (New York Central) และสายเพนซิลเวเนีย สายแรกใช้ขนส่งผู้โดยสาร แต่สายหลังใช้ขนส่งสินค้ามากกว่า ความ หนาแน่นของเส้นทางรถไฟขึ้นอยู่กับภาระการกระจายของพลเมืองและความต้องการของประเทศ ปัจจุบันมีเส้นทางรถไฟข้ามทวีป 7 สาย ที่เชื่อมดินแดนที่เป็นแหล่งประโยชน์ของรัฐชายฝั่ง ตะวันตก ผ่านภูเขา ทะเลทราย และที่กึ่งทะเลทราย มาสู่ดินแดนตะวันออกที่คนอยู่หนาแน่น

รถบรรทุก

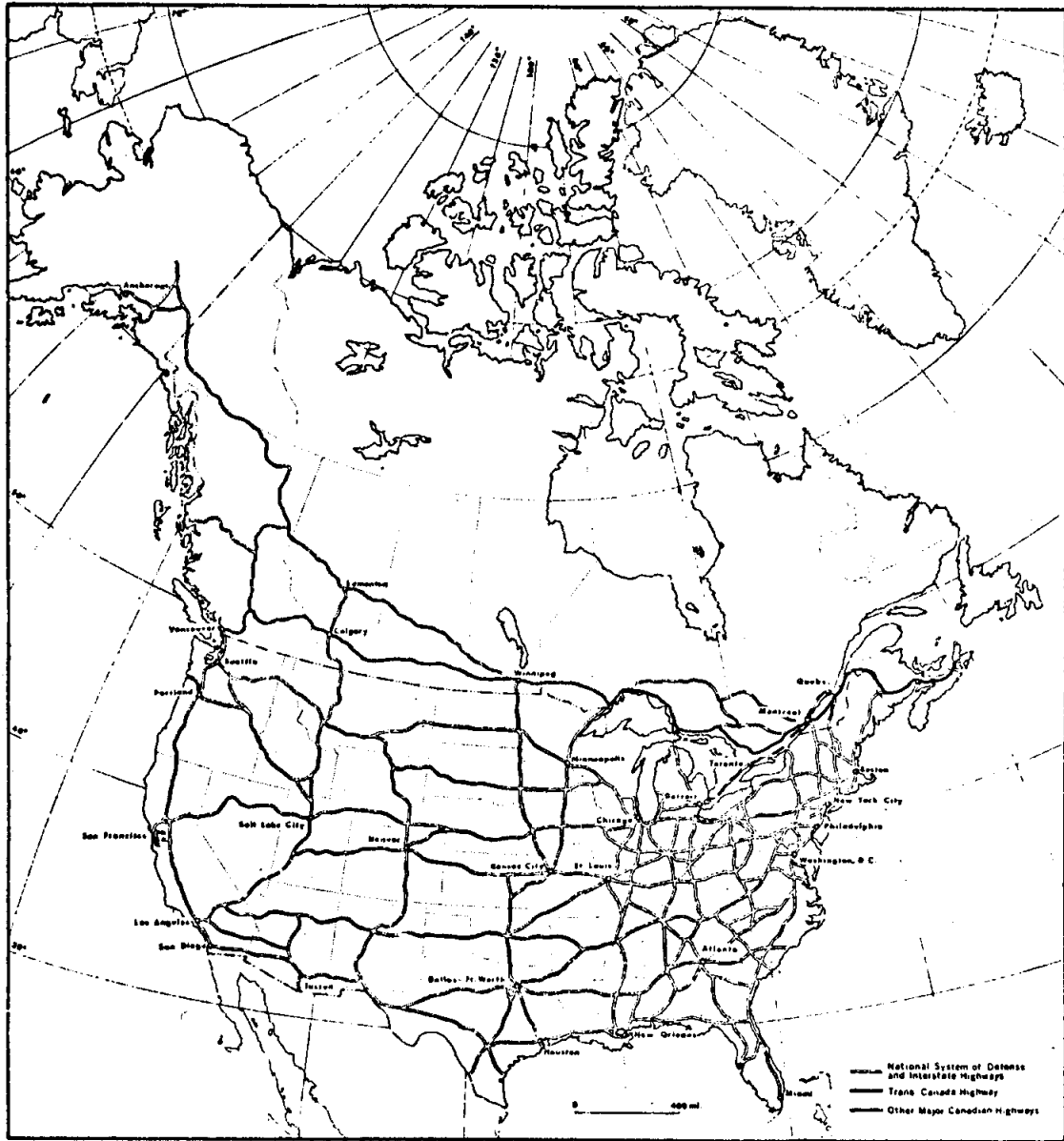
รถบรรทุกปัจจุบันทวีความสำคัญขึ้น ขนได้ทั้งถ่านหินและสินค้าเกษตรกรรมใน ระยะทางไกล ๆ โดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าการขนส่งทางรถไฟ ทางน้ำ และทางท่อ

การขนส่งทางท่อ

ท่อสามารถขนส่งสินค้าในประเทศเป็นของเหลวได้ดี เช่น น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ หรือเคมีภัณฑ์อื่น ๆ ในรูปของของเหลว และนอกจากนี้ยังขนส่งวัตถุแข็งได้อีก เช่น เหล็ก ทองแดง ถ่านหิน ทราบ กรวด หินปูน แอสฟัลต์ การขนส่งทางท่อจะเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าการขนส่ง ทางรถไฟ ดังตัวอย่างเช่น น้ำมัน 1 บาร์เรล ถ้าขนส่งทางรถไฟเป็นระยะทางยาว 100 ไมล์ แล้วเสียค่าขนส่งประมาณ 20 เซนต์ แต่ถ้าขนส่งโดยทางท่อแล้วจะเสียอย่างต่ำเพียง 3 เซนต์ เท่านั้น นอกจากนี้การขนส่งทางท่อยังมีประโยชน์อีก คือประหยัดแรงงานในการขนแบกสินค้า และปัญหาเรื่องรถเปล่าวิ่งกลับ สหรัฐอเมริกามีท่อรวมกันประมาณ 886,719 ไมล์ ช่วยในการ ขนส่งวัตถุดิบไปยังโรงงานอุตสาหกรรม เช่น ท่อสายหนึ่งจากเมืองพอร์ตแลนด์ ในออริกอน ได้ทำการลำเลียงขนส่งปลาซาร์ดินจากท่าปลาไปยังโรงงานทำปลากระป๋อง ท่ออีกสายหนึ่ง จากเมืองน็อกซวิลล์ รัฐเทนเนสซี ทำการขนส่งเมล็ดกาแฟไปยังอีกเมืองหนึ่ง ท่อขนส่งเหล่านี้มี ขนาดต่าง ๆ กันคือ มีเส้นผ่าศูนย์กลางกว้างตั้งแต่ 1-16 นิ้ว

ทางหลวง (Highways)

การสร้างทางหลวง เป็นหน้าที่ของแต่ละรัฐและท้องถิ่น แต่รัฐบาลกลางก็ยังคงต้องให้ ความช่วยเหลืออยู่ ในการตัดถนนแบบนี้รัฐบาลมีจุดประสงค์ให้เชื่อมทุกเมือง สำคัญ สถานที่ ราชการ เมืองท่า เมืองอุตสาหกรรม แหล่งเกษตรกรรม และตลาด นอกจากนี้ยังให้เป็นถนน ที่เชื่อมเขตเพาะปลูก โรงงาน และแหล่งชุมชนทั่วไปอีกด้วย

รูป 6.3 : เส้นทางหลวงในเองไกลอเมริกา

การขนส่งทางอากาศ

การขนส่งทางอากาศช่วยทำให้การค้าและการติดต่อของบุคคลสะดวกรวดเร็วขึ้น ในสหรัฐอเมริกา มีบริษัทการบินใหญ่ ๆ 4 บริษัท ที่ทำการติดต่อกับต่างประเทศคือ United Air Lines, Trans-World Air lines, Pan American Air Lines และ Eastern Air Lines นอกจากนี้ยังมีบริษัทการบินภายในประเทศอีกมาก เมืองท่าอากาศยานที่มีเครื่องบินขึ้นลงหนาแน่น ได้แก่ เมืองนิวยอร์ก ชิคาโก วอชิงตันดีซี ลอสแอนเจลิส ซานฟรานซิสโก แอตแลนตา บอสตัน และ ไมอามี การขนส่งสินค้าทางอากาศในประเทศเริ่มขยายตัวแพร่หลายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา

แคนาดา

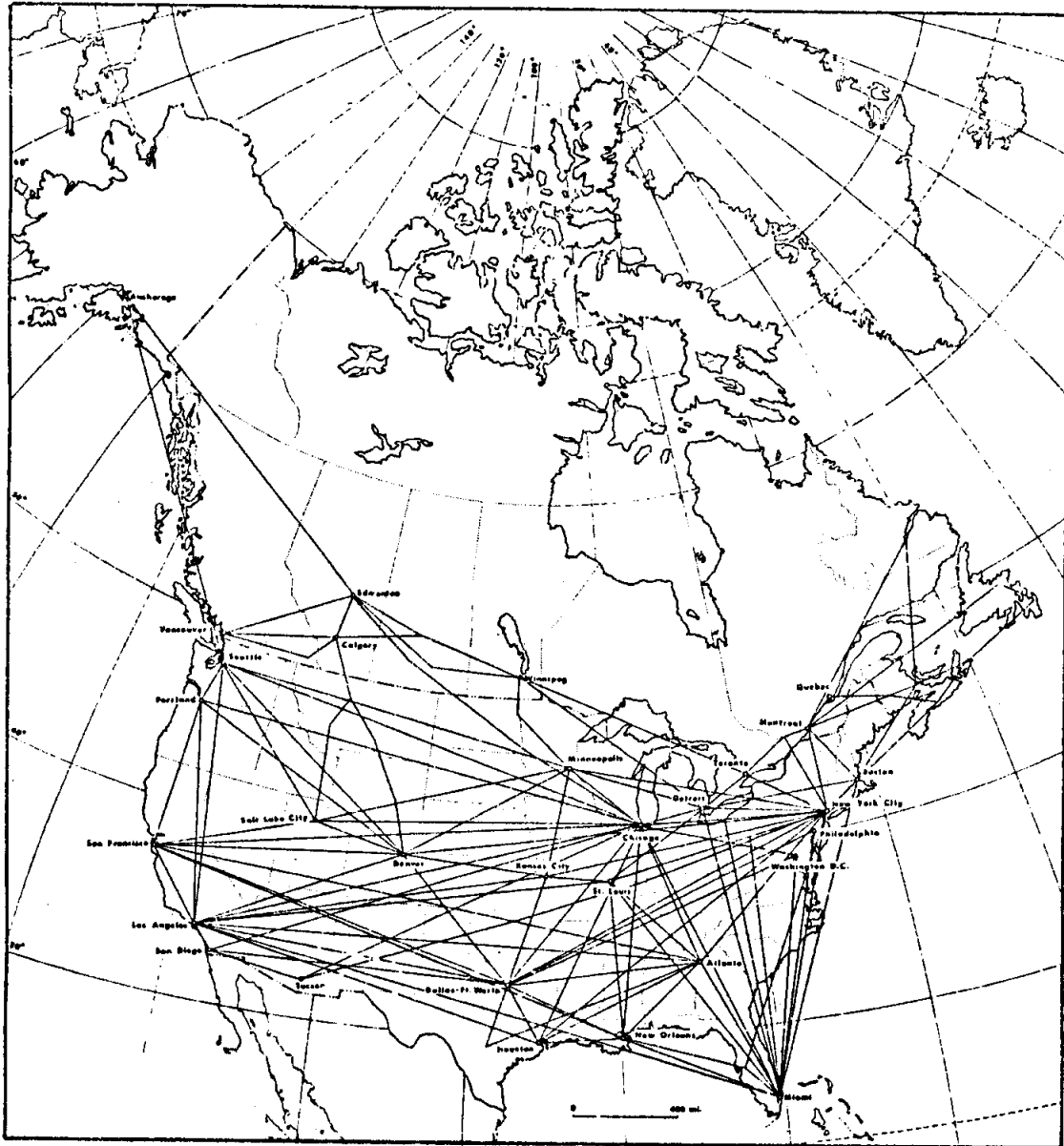
การขนส่งเป็นระบบเดียวกับสหรัฐอเมริกา คือใช้ลำน้ำภายในประเทศ เช่น ทะเลสาบ คลอง และแม่น้ำ แม่น้ำที่ใช้ในการขนส่ง ได้แก่ แม่น้ำเซนต์ลอเรนซ์ แมคเคนซี แต่ยกเว้นในฤดูหนาวเนื่องจากน้ำเป็นน้ำแข็ง

รถไฟ

แคนาดามีเส้นทางรถไฟทั้งหมดยาว 58,000 ไมล์ (93,000 กิโลเมตร) เป็นเส้นทางรถไฟข้ามทวีป 2 สายใหญ่ คือสายคาเนเดียนแปซิฟิก (C P R-Canadian Pacific Railways) เชื่อมเมืองเซนต์จอห์น (Saint John) กับเมืองแวนคูเวอร์ และสายคาเนเดียนเนชันแนล (C N R Canadian National Railway) จากเมืองแฮลิแฟกซ์ถึงเมืองปรีนซ์รูเบิร์ต เป็นของรัฐบาลที่ใช้มากที่สุด เพราะเป็นเส้นทางรถไฟที่ใช้กันทั้ง 10 มณฑล และยังขยายเส้นทางไปติดต่อยังบริเวณแถบทะเลสาบเกรตสเลฟของดินแดนตะวันตกเฉียงเหนืออีกด้วย สินค้าที่บรรทุกทางรถไฟที่สำคัญมี 2 ชนิด คือ ข้าวสาลี และถ่านหิน

ทางท่อ

เป็นเส้นทางขนส่งที่สำคัญ ใช้ลำเลียงน้ำมันและก๊าซ ได้มีการสร้างท่อยาวประมาณ 2,000 ไมล์ 2 ท่อ เพื่อเชื่อมแหล่งผลิตน้ำมันในมณฑลอัลเบอร์ตา และซาสเกตเซอวันไปยังเมืองมอนทรีล ในมณฑลออนตาริโอ ทางตะวันออก นอกจากนี้ยังสร้างท่อข้ามเทือกเขาร็อกกี้ไปยังมณฑลบริติชโคลัมเบีย และยังสร้างท่อเชื่อมแหล่งผลิตน้ำมันในมณฑลแพรวีอีกด้วย กล่าวกันว่าการขนส่งน้ำมันทางท่อในแคนาดาตกประมาณวันละ 700,000 บาร์เรล โดยส่งไปยังโรงงานกลั่นที่ตั้งอยู่ที่เมืองแวนคูเวอร์ และโตรอนโต

รูป 6.4 : เส้นทางการบินภายในประเทศ

ส่วนการขนส่งก๊าซทางท่อนั้นก็ทำกันมาก แคนาดาสามารถขนส่งก๊าซประมาณ 550 พันล้านคิวบิกฟุต ต่อระยะทางเฉลี่ย 888 ไมล์ ได้

ในระยะ 50 ปีมานี้ การขนส่งทางถนนขยายความสำคัญมากขึ้น มีเส้นทางถนนข้ามทวีปเปิดใช้เป็นทางการใน ค.ศ. 1962 เรียกชื่อว่า Trans-Canadian Highway เชื่อมเมือง เซนต์จอห์น (St. John's) บนเกาะนิวฟันแลนด์ กับเมืองวิกตอเรีย ในมณฑลบริติชโคลัมเบีย เป็นระยะทางยาว 5,000 ไมล์ นอกจากนี้ก็มีสาย Alcan หรือ Alaskan-Canadian Highway ซึ่งเชื่อมสหรัฐอเมริกา กับแคนาดา คือเมืองแฟร์แบงก์ (Fairbanks) ในรัฐอะแลสกากับเมืองดอร์สัน ครีก (Dawson Creek) ในดินแดนยูคอน คิดเป็นระยะทางยาวประมาณ 1,523 ไมล์

ทางอากาศ

แคนาดานอกจากมีบริษัทการบินที่ใหญ่ที่สุดในประเทศคือ Trans-Canada Airline ทำการบินติดต่อกับทวีปอื่นและสหรัฐอเมริกาแล้ว ยังมีสายการบินภายในประเทศที่ให้บริการ ทางด้านการขนส่งทางอากาศอีกด้วย เช่น สาย Air Canada, Canadian Pacific เมืองท่าอากาศยาน ที่มีเครื่องบินขึ้นลงหนาแน่น ได้แก่ เมือง มอนทรีล โตรอนโต และแวนคูเวอร์

สรุป

การขนส่งในแองโกลอเมริกา มี 3 ประเภท คือ ทางน้ำ ทางบก และทางอากาศ

ทางน้ำ ภายในใช้แม่น้ำ ทะเลสาบ และคลองเป็นเส้นทางขนส่ง ในสหรัฐอเมริกา แม่น้ำซึ่งใช้เป็นเส้นทางขนส่งสายสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำมิสซิสซิปปี และแควต้นน้ำทั้งหลาย เช่น แม่น้ำมิสซูรี แม่น้ำโอไฮโอ เป็นต้น นอกจากนี้ ได้แก่ แม่น้ำฮัดสัน โมฮอค และแม่น้ำ แอลาบามา เป็นต้น ส่วนในแคนาดา แม่น้ำซึ่งใช้เป็นเส้นทางขนส่งสำคัญ คือ แม่น้ำเซนต์ลอเรนซ์ และเส้นทางน้ำเซนต์ลอเรนซ์ ทะเลสาบ และคลองซึ่งใช้กันมากในแองโกลอเมริกา คือ ทะเลสาบใหญ่ คลองชู และคลองเวลแลนด์

ทางบก ใช้รถไฟเป็นพาหนะที่สำคัญในสหรัฐอเมริกาและแคนาดา ซึ่งต่างก็มีเส้นทางรถไฟหนาแน่นเชื่อมเมืองต่อเมือง และมีเส้นทางรถไฟสายข้ามทวีป นอกจากนี้ มีการใช้ถนนหลวง การขนส่งทางท่อทำการขนส่งน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่

ทางอากาศ มีเส้นทางขนส่งทางอากาศมากมายในแองโกลอเมริกา

กิจกรรมเสนอแนะ

1. อ่านตำราบทที่ 6 แล้วเขียนสรุปเนื้อความสำคัญเกี่ยวกับการขนส่งทั้งทางน้ำ ทางบก และทางอากาศ ในแองโกลอเมริกา โดยศึกษาแผนที่ประกอบด้วย
2. ศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับการขนส่งทางน้ำภายในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะระบบแม่น้ำมิสซิสซิปปี และเขียนแผนที่แสดงตั้งแต่เมืองท่าปากแม่น้ำ จนถึงเมืองท่าตามแควต้นน้ำต่าง ๆ

แบบฝึกหัด

1. อธิบายการขนส่งทางน้ำภายในสหรัฐอเมริกา ซึ่งยังคงใช้ประโยชน์อยู่ในปัจจุบัน พร้อมกับเขียนแผนที่ประกอบ พอสังเขป
 2. อธิบายประเภทการขนส่งที่ใช้กันแพร่หลายในแองโกลอเมริกามา 2 ประเภท
-